

Advies Netwerk Notarissen

Internetconsultatie conceptwetsvoorstel transparantie maatschappelijke organisaties

Inleiding

Met dit advies reageert Netwerk Notarissen op het conceptwetsvoorstel 'transparantie maatschappelijke organisaties', zoals dat op 21 december 2018 op www.internetconsultatie.nl is geplaatst, met name op de onderdelen die zien op de notariële praktijk waar onze expertise ligt.

Het tegengaan van ongewenste beïnvloeding via financiering van maatschappelijke organisaties ondersteunen wij vanzelfsprekend. Wij vragen ons echter af of de reikwijdte van het wetsvoorstel niet te ver strekt en onnodig ook organisaties worden belast waar geen sprake is van risico op ontwrichting van de openbare veiligheid. Vanuit dat uitgangspunt hebben wij de volgende vragen en opmerkingen.

Vragen/opmerkingen

- In het voorstel wordt het begrip 'maatschappelijke organisaties' geïntroduceerd. Daarmee worden alle verenigingen, stichtingen en kerkgenootschappen onder de toepassing van de regeling gebracht. Enerzijds is deze toepassingskring bijzonder groot want hiermee worden ook die verenigingen en stichtingen 'meegenomen' waar geen risico is op ontwrichting van de openbare orde. Anderzijds is deze toepassingskring te klein als men bedenkt dat organisaties met 'kwade bedoelingen' na invoering van deze regeling hun heil zullen zoeken 'in' andere rechtspersonen, zoals bijvoorbeeld de coöperatie, bv of de nv. In de regeling is voorzien in het vrijstellen van organisaties. Wij denken daarbij aan organisaties die de ANBI-status hebben (omdat die al eigen voorschriften hebben) en stichtingen met een particulier doel (bijvoorbeeld de stichting administratiekantoor in het kader van certificering van aandelen in een bv en de stichting waarin familievermogen is gecertificeerd). Deze zouden wat ons betreft direct vrijgesteld moeten worden van de regeling.
- Op grond van het wetsvoorstel moet een maatschappelijke organisatie na afloop van het boekjaar een overzicht openbaar maken van elke donatie van ten minste € 15.000 die in dat boekjaar is ontvangen. Het overzicht vermeldt onder meer het bedrag van de donatie en de naam en woonplaats van de doneur. Deze verplichte publicatie schaadt mogelijk de privacy van de doneur. Uit het (structureel) doneren kan bijvoorbeeld worden afgeleid dat de doneur in zekere mate vermogend is. Dit kan tot gevolg hebben dat andere maatschappelijke organisaties de doneur proactief gaan benaderen om te vragen om giften. Anderzijds kan de openbaarheid een onveilig gevoel opleveren bij de doneur en de geefbereidheid doen afnemen. Mogelijk leidt de omvang van de gift en de bekendheid van het woonadres tot een verhoogd risico op inbraak, diefstal of bedreiging.
- In artikel 1 onder b van het wetsvoorstel wordt een definitie gegeven van een donatie; een geldelijke bijdrage, anders dan subsidie, alsmede een bijdrage in natura. Wij vragen ons af of hiermee ook erfrechtelijke verkrijgingen worden bedoeld (zie ook Memorie van Toelichting pagina 13, laatste alinea). Naar onze mening speelt in dat geval eveneens het hiervoor opgenomen argument over de privacy, ook als is de doneur overleden. De omvang van de verkrijging leidt tot informatie over de omvang van de nalatenschap (familievermogen).

- Het is mogelijk om vooraf vast te leggen dat een donateur periodiek wil schenken aan een goed doel. Kort gezegd is voor de belastingwet sprake van een periodieke gift als jaarlijks hetzelfde bedrag aan dezelfde organisatie wordt geschonken, ten minste vijf jaren achter elkaar. De gift stopt bij overlijden van de donateur of bij het einde van de afgesproken tijdsduur. Niet duidelijk is hoe het wetsvoorstel omgaat met de waardering van een periodieke gift. Bijvoorbeeld bij een jaarlijkse schenking van € 2.500, gedurende 10 jaren. In totaal wordt meer dan € 15.000 geschonken. Per boekjaar gezien blijft het bedrag echter onder de grens voor publicatieplichtige donaties.
- Het voorgestelde art. 2:299b BW ziet op alle stichtingen die niet verplicht zijn een jaarrekening te deponeren. Het artikel verplicht het jaarlijks opstellen van een staat van baten en lasten en het publiceren hiervan via het handelsregister. Bijvoorbeeld voor een STAK (stichting administratiekantoor). Deze stichtingen worden vaak in het leven geroepen bij familiebedrijven; met het oog op de continuïteit van het bedrijf wordt de zeggenschap afgesplitst van de financiële belangen. Wij vragen ons af of een staat van baten en lasten extra inzicht oplevert nu de stichting eigenlijk een 'leeg' vehikel is dat alleen als doel heeft het familievermogen te beschermen. Wel levert de verplichting extra administratieve lasten op voor dit type stichtingen.

Utrecht, 21 februari 2019
Namens Netwerk Notarissen,

Lucienne van der Geld (directeur)

Netwerk Notarissen is een organisatie van 150 notariskantoren in Nederland met bijna 600 juristen die door samen te werken mensen op de kruispunten van hun leven beter van dienst willen zijn. Zij vormen samen een denktank voor de veranderende maatschappij.